

สังเคราะห์ งานวิจัย

ฉบับเดือนมิถุนายน
ประจำปี 2562

อาจารย์บัณฑิต ศรีเจริญประม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สภาพงานวิจัยและพัฒนา มีบทสังเคราะห์งานวิจัยที่น่าสนใจ มาฝากผู้อ่านทุกท่าน..... ฉบับนี้เป็นงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ประชาธิปไตยของนักศึกษาวิชาชีวะครู” เป็นผลงานวิจัยของอาจารย์บัณฑิต ศรีเจริญประม และอาจารย์อรลัดดา ออมชาติ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีงบประมาณ 2560 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวคิดมาจากการที่ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในเรื่องของทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งทักษะการคิดนี้ถือได้ว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ซึ่งมีผลต่อการดำรงชีวิต และช่วยให้มนุษย์สามารถปรับตัวได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เด็กในยุคปัจจุบันและอนาคตจำเป็นต้องมีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญในการที่จะช่วยต่อยอดทั้งในเรื่องของการเรียนรู้ และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นการพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักศึกษาวิชาชีวะครูจึงเป็นสิ่งจำเป็น และจะช่วยส่งเสริมการปลูกฝังฐานในความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยที่ดีให้แก่เด็กต่อไปในทุกด้าน ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักศึกษาวิชาชีวะครู โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีความเป็นรูปธรรมและมีรายละเอียดเพียงพอต่อการส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาชีวะครูสามารถพัฒนาตนเองได้ ในกรณีที่เด็กหรือผู้เรียนจะเกิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยที่ดีได้นั้น ทักษะทางการคิดของบุคคลแต่ละคนถือได้ว่ามีส่วนที่มีความสำคัญมากต่อระบบการพัฒนาตัวตนในสิ่งที่จะก่อให้เกิดความเป็นพลเมืองที่มีความเป็นประชาธิปไตยอยู่ในจิตใจ และจากการที่นักศึกษาวิชาชีวะครูเกิดทักษะการคิดและมีความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยที่ดีแล้วนั้น ก็จะมีส่วนช่วยในการเป็นต้นแบบที่ดีให้กับเด็กนักเรียนของตนเอง และยังสามารถนำไปต่อยอดใช้กับตัวเด็กหรือผู้เรียนได้ต่อไป

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะดำเนินการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักศึกษาวิชาชีวะครู และเพื่อพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักศึกษาวิชาชีวะครู

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเริ่มตั้งแต่แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ซึ่งนำเสนอในหัวข้อดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักศึกษาวิชาชีวะครู ซึ่งประกอบด้วย

ช่วงที่ 1 การพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1.1 การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2 การพัฒนา และตรวจสอบคุณภาพของกระบวนการ

ช่วงที่ 2 การทดลองใช้ต้นแบบกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.1 การกำหนดและคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย

2.2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา

2.3 การดำเนินการตามขั้นตอนของต้นแบบกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 3 การวิเคราะห์และปรับกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

3.2 การประเมินผลการทดลองใช้ต้นแบบกระบวนการ

3.3 การปรับกระบวนการ

ระยะที่ 2 การสรุป นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 การรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล

2.2 การนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. การพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยของนักศึกษาวิชาชีวะครู เป็นการดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ให้นักศึกษาวิชาชีวะครูได้รู้และเกิดการพัฒนาทั้งทักษะการคิด

และความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ผู้วิจัยได้ดำเนินการฝึกทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของ Delisle (1977 : 26 - 36)

มาปรับใช้ในการพัฒนาศักยภาพทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานของนักศึกษาวิชาชีวะครู ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเชื่อมโยงและนำเสนอปัญหา

ขั้นที่ 2 ขั้นการทำความเข้าใจกับปัญหา

ขั้นที่ 3 ขั้นการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขั้นที่ 4 ขั้นการสังเคราะห์ความรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นการสรุปและประเมินค่า

2. จากผลการพัฒนาทักษะการคิดโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นส่งผลต่อการส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย

ของนักศึกษาวิชาชีวะครู เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดทำกับนักศึกษาวิชาชีวะครูนั้น พบว่า การพัฒนาทักษะการคิด

โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นมีส่วนช่วยให้ให้นักศึกษาวิชาชีวะครูมีความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ซึ่งในส่วนของลักษณะ

ของกระบวนการในการคิดที่ใช้ปัญหาเป็นฐานของนักศึกษาวิชาชีวะครูในแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้วิจัยสามารถ

แบ่งรูปแบบของทักษะการคิดได้ออกเป็น 2 แบบ ทั้ง 2 แบบ ส่งผลให้มีการปฏิบัติต่อในความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย

